

Despre Sahara

Sahara cu cele 9.000.000 km² este deșertul cel mai mare de pe Pământ. Ea cuprinde o treime din Africa, aproximativ suprafața Statelor Unite ale Americii, sau de 26 ori mai mare decât suprafața Germaniei. Acest deșert uscat se întinde de la țărmul Oceanului Atlantic până la Marea Roșie alcătuind un trapez cu o lățime în vest de 4.500 - 5.500 km, iar în nord-sud cu latura de 1500 - 2.000 km. Cea mai mare parte a pustiului este stâncoasă (Hamada) cu pietriș (Serir), pustiul de nisip (Erg) ocupând o suprafața mai redusă.

Denumirea Sahara provine din limba arabă - „Sahara” în dialectul Tuareg înseamnă „deșertul de nisip”. O altă ipoteză este aceea că provenința expresiei ar fi „sahraa” sau „es-sah-ra” ce înseamnă sterp, steril. Romanii au numit ținutul din sudul provinciei Cartagina „Deserta” ca ținut nelocuit, părăsit. În Evul Mediu era numit pur și simplu „Marele Deșert”, iar în secolul al XIX-lea a primit denumirea de azi - „Sahara”. Arabii denumesc Sahara „Bahr bela ma” ce ar însemna „Mare fără apă”.

Așezare

Deșertul Sahara ocupă aproape în întregime nordul Africii, extins pe 5630 km de la vest la est, respectiv de la Oceanul Atlantic și până la Marea Roșie, și pe 1930 km de la nord la sud, de la Munții Atlas și țărmul Mării Mediterane și până în zona savanelor din regiunea Sudan. În sens restrâns, se întinde în est numai până la Valea Nilului; deșertul de la est de Nil, până la Marea Roșie, este cunoscut sub numele de Deșertul Arabiei. Sahara ocupă mari porțiuni din statele Maroc, Algeria, Tunisia, Libia, Egipt, Mauritania, Mali, Niger, Ciad, Sudan și o mică parte din Senegal și Burkina Faso.

Geografie

O imagine tipică de deșert fierbinte, din Arabia Saudită

Clima este tropical-deșertică, cu temperaturi medii ridicate (38°C), deosebit de fierbinte și uscată; vântul dominant tot timpul anului este vântul Pasat, un vânt uscat ce aduce ploi rare. Variațiile mari de temperatură de la zi la noapte au determinat formarea deșertului. Iarna, pe timpul nopții temperatura scade până la -10 grade, pe când vara atinge în timpul zilei 58 de grade Celsius. Precipitațiile sunt reduse (20-200 mm/an) și amplitudini termice diurne foarte mari (30°C în aer și 70°C pe sol). Temperatura medie a lunii ianuarie este de +10°C, iar a lunii iulie 35°C. Temperatura maximă absolută a fost înregistrată în septembrie 1922 la Al-'Azīzīyah (Libia), iar minima absolută -18°C (pe timp de noapte). Sahara este o regiune endoreică, lipsită de cursuri de apă permanente, rețeaua hidrografică fiind reprezentată prin ueduri, care se umplu cu apă în timpul ploilor ocazionale.

Munții din Sahara sunt: Hoggar, Tassili n'Ajjer și Tibesti cu vârful Emi Koussi (3415 m), și sunt de asemenea gropi (cratere) făcute de meteoriți, cea mai mare atingând diametrul de 31 km.

Geologie

Fundamentul cristalin, acoperit de gresii și calcare paleozoice, mezozoice și terțiare, apare la suprafață în vest, precum și în masivele muntoase centrale. Sunt caracteristice dunele de nisip, hamadele (în zonele montane și în platourile vulcanice din Libia și din Mauritania), regurile și ergurile.

Cercetătorii deșertului au stabilit prin studiul rocilor, fosilelor din Sahara că în acest ținut în trecut (o perioadă de milioane de ani) au fost perioade diferite succesive „umede” și „uscate”. Faptul că au fost zone cu o vegetație mai bogată este dovedit și de o serie de „picturi pe stânci” din vadul râului uscat Vadi sudul Egiptului și nordul Sudanului, (Nubia). Deșertul are în general două tipuri de climat: subtropical uscat în nord și tropical uscat în sud.

Climatul subtropical uscat din nord este cauzat de temperatura constantă ridicată datorată Tropicului Racului, iernile sunt considerate reci pentru condițiile de deșert cu o medie de 13° C. Verile sunt foarte fierbinți cu temperatura maximă înregistrată de 58° C. Precipitațiile sunt de aproximativ 76 mm/an. Ele cad îndeosebi din decembrie până în martie, și aproape deloc în mai-iunie. În luna august se înregistrează cele mai multe furtuni de nisip.

Climatul tropical uscat al regiunii sudice este dat în general de o masă de aer continental stabil și o masă instabilă de aer marin. Temperatura medie în această regiune este de 17.5° C.

Precipitațiile medii anuale în această zonă sunt în general de 5 inch și poate apărea zăpadă în zonele mai înalte, în zona vestică a regiunii tropicale. Curentul reduce semnificativ precipitațiile și scade temperatura medie crescând umiditatea și probabilitatea de a se înregistra ceață.

Zăcăminte

În Algeria și Libia au fost descoperite zăcăminte de țiței și gaz natural. Alte zăcăminte existente: sare, cărbuni, cupru, mangan, fier, uraniu, plumb, volfram, titan, zinc și fosfați.

Istoric

În perioada neolitică o parte a deșertului era mai umedă decât azi, ceea ce a determinat formarea culturilor de pe valea Nilului, Eufratului, și valea Tigrului. În secolul al VI-lea î.Hr. locuitorii acestei regiuni se ocupau cu agricultura și abia în secolul al II-lea î.Hr. cu creșterea cailor (conform picturilor din peșteriile din Egipt, Anatolia, bazinul mării Egee). În Epoca Bronzului în secolul al XVI-lea î.Hr. s-au perfecționat armele de luptă, introducându-se carele de luptă (război). În timpul faraonului Ramses al III-lea sunt amintite 92 care de război, 184 de cai, luate ca pradă de război în campania militară din Libia. În secolul I î.Hr. începe perioada uscată a Saharei ceea ce a determinat diminuarea treptată a agriculturii și creșterii animalelor. Prin cucerirea Egiptului de către asirieni în secolul al VII-lea î.Hr. ajunge cămila în Africa, înlocuind treptat calul; în timpul lui Ptolomeu este deja dezvoltată creșterea cămilelor. În Sahara centrală din secolul al V-lea î.Hr. înflorește imperiul Garamantului, un oraș de oază care face un comerț intensiv cu bazinul mării mediterane (greci, romani), acest imperiu fiind mai târziu cucerit de arabi.

Populație

Populația rară a Saharei constă în special din arabi, berberi, mauri; pe lângă aceștia sunt neamurile tubu și tuaregilor (60%). Pe lângă creșterea animalelor care era până în secolul al XIX-lea comerțul cu caravanele prin deșert, o importantă ramură economică a acestor popoare nomade. Regimul statelor din această regiune încearcă să determine populația nomadă de a se stabili în localități, ceea ce a dus la o serie de conflicte. Structura populației este influențată și de

descoperirea zăcămintelor de țiței și gaz natural, apărând în partea nordică a deșertului o serie de așezări noi. În vestul deșertului Libiei sunt regiuni mari din deșert fără populație.

Vegetatie

Vegetația este xerofilă, rară și cuprinde circa 1000 de specii. În cele circa 90 de oaze mari se cultivă curmali, legume, cereale, etc.

Faună

Fauna este foarte săracă: scorpioni, șopârle, vulpi de deșert, struți. Spre margini pătrund uneori animale de savană.

Deserturile sunt regiuni caracterizate prin existența unor soluri degradate, adesea destructurate iar vegetația este cvasiinexistentă. Natural, deserturile se formează în zonele aride (în astfel de zone, secetele pot dura mai multe zeci de ani, cum este cazul în Atacama sau Chile) și/sau în condiții climatice extreme (+60° în Sahara, Libia și -89° în Vostok în Antarctica). Degradarea solurilor este adesea amplificată de puternica eroziune cauzată de vânt și de diferențele mari de temperatură din timpul zilei și din timpul nopții.

Râul de sub Sahara

Acesta se află la 210 metri adâncime și are un debit suficient de mare pentru a asigura cu apă 50.000 de oameni. Râul izvorăște de lângă orașul Atar, din Mauritania. Sateliții ruși au descoperit un râu care curge la 210 metri sub întinderile desertice ale Saharei, informează Ananova. Descoperirea a fost făcută de către sateliți capabili să furnizeze fotografii multidimensionale și de mare precizie ale suprafeței Pământului. Locul de unde izvorăște, undeva în apropierea orașului Atar din Mauritania (NV Africii), nu este, pentru moment, cunoscut cu exactitate. Cotidianul britanic "Daily Express" relatează că specialiștii sunt de părere că descoperirea acestui râu ar putea ajuta la relansarea economiei Mauritaniei, țara în majoritate desertică. Guvernul Mauritaniei a solicitat specialiștilor ruși să testeze solul în apropierea orașului Atar, în căutarea apei. Acesta a găsit apă exact în punctul indicat de sateliți. Unul dintre specialiștii participanți la proiect, citat de "Daily Express", a declarat: "O astfel de fântână în desertul Sahara este cu adevărat o minune a lumii".

Sahara

Sahara are 9 milioane km² și este cel mai mare desert din lume. Sahara cuprinde o treime din Africa, aproximativ suprafața statelor unite ale Americii. Lungimea maximă are 5000 km, de la vest la est. Datorită mării mari a Saharei, Africa este împărțită în două regiuni: nordul Africii care cuprinde doar Sahara și sudul Africii, care cuprinde restul continentului. La vest Sahara este tarmuit de Oceanul Atlantic și la est de Marea Roșie, la nord de Munții Atlas și de Marea Mediterană. Sahara cuprinde Mauritania, Maroc, Algeria, Tunisia, Libia, Egipt, Sudan, Ciad, Nigeria și Mali. Majoritatea populației locuiește în Mauritania, Maroc și Algeria. Principalele grupe de oameni sunt Sahrawis, Tuareg și Negri. Cel mai mare oraș este Nouakchott, capitala Mauritaniei. Alte orașe importante sunt Tamanrasset (Algeria) și Ghat (Libia).

Desertul Sahara este foarte uscat, dar există precipitații anuale în majoritatea regiunilor, dar nu depășesc 123 mm. O parte din Sahara are munți, care ating 3415 m în Emi Koussi, Ciad. Câteva vârfuri de munți sunt acoperite de zăpadă, iarna. Numai 200 000 km² din oazele Saharei sunt fertile unde sunt cultivate fructe, vegetale și cereale. Ele sunt alimentate de izvoare subterane.

În timp ce Sahara are 2.5 milioane de ani, oamenii au trait în desert aproximativ 500,000 ani. In timpul erei de gheata, circa acum 10.000 de ani, Sahara era o savana si avea animale ca girafe, lei si elefanti, care sunt gasiti acum în estul Africii. Dar o data cu încălzirea atmosferei, savana s-a transformat într-o pasune care permitea viata turmelor de vite. Dar acestea au disparut acum circa 8.000 de ani, o data cu desertificarea. In timpul romanilor, regiunea mai putea sustine lanuri irigate de grâu, fiind cunoscuta drept un "cos de pâine" al imperiului roman.

Formele de relief ale Saharei includ bazine supeficiale, depresiuni largi de oaze, câmpii acoperite cu nisip, platouri, munti, straturi de nisip, dune si erguri (mari de nisip). Cea mai înalta parte a desertului este o parte din Muntii Koussi, care are 3.415 m inaltime. Oricum cea mai joasa parte a Saharei are 133 metri, sub nivelul marii, în depresiunea Qattera, din Egipt. Peste 25% din suprafata Saharei este acoperita de straturi de nisip si dune. În Sahara sunt câteva piramide de nisip, care depasesc 500 de picioare în înaltime. Aproape 70% din Sahara contine câmpii acoperite cu nisip si roci. Sahara este mai mult decât dune de nisip. Dunele de nisip detin numai 15% din suprafata, dar desertul este atât de mare, ca o singura duna poate sa fie enorma. Duna de nisip cunoscuta sub denumirea de ergul libian este atât de mare cât Franta.

Drenajul

Sunt numeroase râuri, care vin din afara Saharei, dar apoi intra în izvoarele subterane sau contribuie la sursele de apa de suprafata. În sudul desertului majoritatea apei vine de la râul Nil sau alte râuri care curg spre Marea Mediterana. Alte rauri sunt furnizate de Lacul Ciad, care este de asemenea situat în partea sudica a Saharei. În nord, cea mai mare parte a apei vine din Muntii Atlas si de la dealurile din Libia, Tunisia, Algeria si Maroc, sub forma de râulete si albi de ape.

Clima desertica a Saharei se crede ca a fost stabilita acum 5 milioane de ani. De atunci Sahara a fost subiectul unor conditii scazute de umiditate, care au contribuit la crearea desertului din zilele noastre. În ultimii 2000 de ani, clima din Sahara a ramas aceeaasi cu exceptia unei perioade de timp în secolele 16-18, când a fost o scurta epoca de gheata. Acesta epoca a marit numarul precipitatiilor din Sahara pânt în secolul al 19-lea.

Clima Saharei cuprinde doua subclimate: una subtropicala uscata în nord si o clima uscata tropicala în sud. Climatul tropical uscat este caracterizat prin ierni uscate si blânde, un sezon uscat si cald, exact înainte de anotimpul ploios. Climatul subtropical uscat are temperaturi ridicate anuale, ierni reci, veri foarte calde si doua anotimpuri ploioase. Este o fâsie îngusta în partea vestica a Saharei, de-a lungul coastei, care are temperaturi reci în comparatie cu restul Saharei, datorita influentei curentului rece canar (Canary).

Climatul subtropical uscat

Climatul subtropical uscat gasit în nord este determinat de tropicul Racului. Iernile sunt considerate reci pentru conditiile desertului, cu temperaturi de circa 13° C. verile sunt foarte calduroase, cu o medie a temperaturii de 58° C. Precipitatiile în aceasta regiune sunt de 76 mm pe an. Principalele precipitatii cad în decembrie si martie, dar maximul de precipitatii cade în august, dar aproape fara nici o picatura de ploaie în mai si iunie. Furtunile din august sunt cunoscute caci creeaza inundatii, care trimit apa în desert.

Climatul tropical uscat

Climatul din parte sudica tropicala a Saharei este determinata de o masa de aer continental stabila si o masa de aer marin instabila. Temperatura medie este de 17.5° C, dar s-au înregistrat si temperaturi de -15° C. Precipitatiile anuale sunt de 90 mm pe an si includ si zapada în zonele

mai înalte. În partea vestică curenții reci canari, reduc cantitatea de precipitații, micșorează temperaturile și măresc umiditatea și probabilitatea de ceață.

Vegetație

Sahara este acoperită cu tipuri variate de vegetație care cuprinde iarba, arbuști și copaci în regiunile mai înalte, sunt plante ce se găsesc în depresiunile salinice. Dar sunt specii care pot rezista precipitațiilor reduse și căldurii excesive.

În dealurile Saharei se pot găsi specii de măslini și chiparos la un loc cu acacia, palmieri de turta dulce, cimbru, curmală și alți arbuști. Cele mai întâlnite tipuri de iarba găsite în câmpii cuprind *Eragrostis*, *Panicum* și *Aristida*.

Animalele

O parte din mamiferele întâlnite în Sahara sunt rozătoare mici africane, iepuri de câmp, arici de desert, gazele, caprioare, nubieni salbatici, babuni, bursuci, hiene cu pete, sacali, vulpi de nisip, nevăstuici dungate libiene, manguste zvelte. Sahara conține de asemenea peste 300 de specii de pasări migratoare, împreună cu pasări de apă și de tărâm și numeroase alte tipuri de pasări. Cele mai des întâlnite sunt struții, pasări de guineă, pasări de pradă, vulturul de desert, bufnite, ciocârlii de nisip, rândunici, corbi și altele.

Dar mai există și numeroase reptile: broaște, broaște râioase, crocodili, care pot fi găsiți în lacurile din Sahara, mai multe tipuri de șopârle mici, cameleoni și cobra, care pot fi găsiți printre dune și roci. În lacurile din Sahara mai pot fi găsiți melci și creveti, și alți crustacei.

Populația

Multi cercetători au mers în Sahara încercând să afle perioada în care oamenii au început să populeze desertul. Conform arheologilor, Sahara a fost mult mai populată acum câteva sute de ani, când condițiile nu erau atât de severe. Fosile, roci, artefacte, scoici, oase și multe alte lucruri au fost găsite în zone în care astăzi nu se poate locui din cauza climei mult prea calduroase sau mult prea reci. Acest lucru sugerează faptul că anumite regiuni puteau fi locuite acum câteva sute de ani, dar că clima de atunci s-a schimbat radical. Artefactele găsite sunt ale elefanților, bivoliilor, antilopelor, rinocerilor, dar și ale pestiilor, crocodililor, hipopotamilor sau alte animale acvatice, ceea ce demonstrează faptul că acum câteva sute de ani, apa era abundentă în Sahara.

În zilele noastre aproximativ 2.5 milioane de oameni locuiesc în Sahara. Două treimi din această populație trăiește în oaze, iar o treime reprezintă populația nomadă, care călătorește prin desert. Se crede că populația nomadă a venit aici după ce au fost introduse animalele domestice, acum 7000 de ani. Cercetătorii cred că oiile și caprele au fost introduse de cultura caspiană. Sahara are cea mai joasă densitate a populației, 1 persoană pe 0.4 km². Sahara este cel mai aspru mediu cunoscut de om.

Evoluția

Sahara este într-o continuă schimbare. Studiind fotografiile făcute de sateliți, oamenii de știință au constatat că Sahara este într-o continuă creștere. La începutul anilor 80, Sahara s-a extins în Sahel, o zonă de separare între desert și savană. Dar la mijlocul anilor 80, această porțiune era iarăși verde și umedă. S-a constatat că Sahara tinde să se întindă cu aproximativ un 1 km pe an la sud.

Sahara primește mai puțin de 85 mm de apă pe an, care este cantitatea anuală de precipitații din Chicago. Chiar în regiunile cele mai umede ale Saharei este posibil să plouă o săptămână sau două și apoi să nu mai plouă ani la rând. De secole caravanele au mers prin desert, și deși sunt multe oaze, din cauza suprafeței mari a Saharei este posibil ca călătorii să umble zile la rând fără să dea de oaze. Oazele fac legătura între porturile din nordul Africii și pietele din sud ale savanei.

Vânturile

Vânturile din Sahara îndepărtează umiditatea din desert și foarte rar aduc ploaie. Sahara are una dintre cele mai dificile clime. Ea este localizată între două puncte de mare și mică presiune, unde vânturile sunt puternice și bat relativ constant. Cum aerul se mută de la un punct de maximă presiune la unul de minimă presiune, devine tot mai uscat și mai cald. Vânturile uscate și încărcate cu nisip sunt uneori resimțite și la nord și la sud de desert, unde sunt cunoscute drept sirocco, khamsin, simoom și harmattan. Pantele nordice al Munților Atlas interceptează aproape toată umezeala ce vine de la tarmul Marii Mediterane.

Multe vânturi din Sahara au nume speciale:

Haboob înseamnă în araba "salbatic" și este un vânt încărcat cu nisip.

Khamsin este de asemenea arab și înseamnă "50 de zile". Acest vânt matura desertul din martie până în mai, umplând aerul cu nisip.

Harmattan este un cuvânt care vine dintr-o limbă africană vestică și înseamnă "a-ți lua respirația".

Bogatii

Au fost descoperite numeroase minerale, petrol și gaz în Sahara. Sunt zăcăminte mari de petrol și gaz în Algeria și Libia, dar în cele mai multe cazuri exploatarea lor a fost îngreunată din cauza inaccesibilității. În căutarea de petrol s-au descoperit depozite de apă. Mineruri de fier sunt exploatate la Fort Gouraud, o zonă din Mauritania. Totodată s-a găsit și sare, la Taoudenni, în Mali și la Bilma, în Nigeria și este transportată cu ajutorul camilelor.

Economia tradițională se limitează la creșterea caprelor, camilelor și oilor, și cultivarea curmalilor. Totodată se ocupă și cu pescuitul pe tarmuri. Mari zăcăminte de fosfat se găsesc la Boukra (lângă Laayoune), unde au fost exploatate pentru prima dată de spanioli în 1970. Potasiu și fier există și la Agracha. Totodată se dezvoltă și industria turismului. Fosfații și peștele uscat este exportat, în timp ce este importat combustibil și produse alimentare.

Ursii sunt mamifere carnivore, fac parte din familia Ursidae, sunt animale greoaie dar puternice. Chiar dacă par animale înfricoșătoare ursii sunt niște animale fascinante. Traiesc în multe locuri din lume de la tropice până în zonele arctice, atât în păduri cât și în zone de câmpii înzăpezite.

» Dieta ursilor. Mănâncă radacini, fructe de pădure și alte plante, dar și insecte sau carne (pește, rozătoare dar și carnivore mai mari precum caprioarele). De exemplu, ursii polari mănâncă fructe de pădure și rozătoare pe timpul verii, pește și foci pe timpul de iarnă. Unii ursi mănâncă și plante agricole precum: graul, ovăzul, secară sau orzul. Uneori ursii sunt nevoiți să călătorească foarte mulți kilometri pentru a găsi hrană.

» Reproducerea ursilor. Ursii ajung la maturitate sexuală după vârsta de 3 ani iar perioada de reproducere este între lunile aprilie-iunie, după perioada de hibernare. Ursoaica se poate împerechea cu mai mulți masculi și poate naște de la unu la patru pui. Ursoaica va naște puii în

lunile ianuarie-martie, acestia vor fi orbi si vor cantari pana la 600 de grame. Puii vor fi alaptati un an, un an si jumătate dar vor ramane cu mama pana la trei ani.

» Alte informatii despre ursi:

- Cel mai mare urs din lume este ursul polar, masculul poate atinge greutatea de pana la 650-700 kg.

- Uneori ursii calatoresc distante foarte mari pentru a descoperi hrana si ceea ce este foarte interesant, ei isi amintesc foarte bine locurile pe unde au trecut si se intorc acolo unde stiu ca au mai gasit hrana.

- In general ursii se feresc de oameni dar ii pot ataca pe acestia daca sunt surprinsi sau daca au puii in preajma. Cele mai Crocodilii au descendentii inca de acum 240 de milioane de ani. Pana in prezent se cunosc 23 de specii de crocodili. Toate apartin familiei Crocodylidae. Crocodilul mascul poate atinge si peste trei metri lungime in timp ce femela rareori depaseste doi metri. Exista si unele cazuri, de crocodili uriasi care pot atinge 5 sau 6 metri lungime (crocodilul de apa sarata). Atata masculul cat si femela traiesc aproximativ 15 ani. Crocodilii traiesc in regiunile tropicale din Africa si Australia in timp ce Aligatorii traiesc numai in America de Sud si America de Nord. Nu traiesc deloc in Europa.

Despre crocodili:

» Grupul de crocodili si aligatori cuprinde aproximativ 23 de specii care traiesc in apa sau in zone unde exista apa. Habitatul crocodililor este format dintr-o portiune a malului si o zona de apa, statatoare sau curgatoare.

» Este foarte interesant ca atunci cand crocodilul este satul (dupa ce a mancat o prada) acesta se intinde la soare dar atunci cand este infometat cauta un loc de repaus, umbros si racoros pentru a economisi energia.

» Pe uscat crocodilii sunt mai lenti decat in apa. Narile se afla in partea de sus a botului pentru a putea respira in apa iar ochii care sunt foarte sensibili la obiecte au o membrana transparenta care ii protejeaza sub apa. La rasarit crocodilii urca pe mal unde se odihnesc si se incalzesc la soare. In Australia crocodilul este specie protejata iar vanarea lor este interzisa prin lege. Ei sunt considerati foarte importanti pentru balanta ecosistemului .

Crocodilii au descendentii inca de acum 240 de milioane de ani. Pana in prezent se cunosc 23 de specii de crocodili. Toate apartin familiei Crocodylidae. Crocodilul mascul poate atinge si peste trei metri lungime in timp ce femela rareori depaseste doi metri. Exista si unele cazuri, de crocodili uriasi care pot atinge 5 sau 6 metri lungime (crocodilul de apa sarata). Atata masculul cat si femela traiesc aproximativ 15 ani. Crocodilii traiesc in regiunile tropicale din Africa si Australia in timp ce Aligatorii traiesc numai in America de Sud si America de Nord. Nu traiesc deloc in Europa.

» Chiar daca unii considera crocodilii ca fiind mancatori de oameni, cercetatorii cred ca agresiunile mortale sunt un reflex declansat de comportamentul provocator al omului, reptilele raspunzand instinctului de aparare a teritoriului sau a puilor.

» Crocodilii traiesc pana la 70 de ani. Totusi se crede ca acestia pot ajunge chiar si la varsta de 100 de ani. Cel mai batran crocodil a murit in captivitate la o gradina zoologica din Rusia la varsta de 115 ani.

» Cele mai mari specii de crocodili pot atinge 5-6 metri lungime si o greutate de 1000 de kg. S-au descoperit insa si crocodili cu dimensiuni mai mari.

Nasterea si dezvoltarea puilor:

» La patru saptamani de la imperechere femela depune ouale iar dupa trei luni puii fac primii pasi. Cuiburile in care sunt depuse ouale sunt facute pe malurile raurilor, pe plaje, aproape de apa pentru ca puii sa fie bine protejati de atacatori. Femela isi foloseste toata energia pentru a-si apara puii. Femela depune intre 30 si 60 de oua, apoi camufleaza cuibul. Petrece putin timp acolo

pentru a nu atrage atentia pradatorilor care ar putea manca ouale.

» Dupa 3 luni femela verifica cuibul. Puii ies din oua. Au intre 85 si 115 grame. Sunt victime ale ratonilor sau coartilor care ii pot manca usor in momentul cand ies din oua. In general s-a constatat ca numai 10% - 15% din pui supravietuiesc. Cand ies din oua puii au o rezerva de hrana pentru 4 luni. Pentru ai proteja la inceput femela ii cara adeseori in gura. La inceput puii sunt neindemanatici in apa, dar stau aproape de mama lor. Cand se indeparteaza pot fi in pericol deoarece pot fi prada usoara pentru animalele din rau. Cresc lent, cu doar 25-30 cm pe an. La 3 ani vaneaza pesti mici si insecte, care devin principala lor sursa de hrana.

» La varsta de 8 ani pot atinge deja 2 metri lungime. Se hranesc cu pesti mari, broaste, pasari, serpi si chiar cu animale terestre care traverseaza raul sau care se adapa pe marginea raului. La aceasta varsta pot ataca si oameni. Ataca prada imediat dupa ce aceasta a intrat in apa, urmandu-si instinctul de a ataca. Crocodilul sfasie efectiv prada prin rasucire apoi inghite bucatile intregi, nemestecate. Daca raul este traversat de o turma de antilope, puilor le este greu sa captureze ceva astfel ca depind de hrana pe care si-o procura de la prazile obtinute de crocodilii dominanti. Oamenii se tem de ei iar braconierii ii vaneaza.

» Crocodilii vaneaza folosind metoda ambuscadei. Stau nemiscati si asteapta ca prada sa vin foarte aproape de ei. Prada poate fi reprezentata fie de pesti, fie de animale de pe uscat care vor sa se adape. Crocodilii mai mananca diferite specii de manifere dar si pasari sau chiar crocodili mai mici. ecosistemului.

» Chiar daca unii considera crocodilii ca fiind mancatori de oameni, cercetatorii cred ca agresiunile mortale sunt un reflex declansat de comportamentul provocator al omului, reptilele raspunzand instinctului de aparare a teritoriului sau a puilor.

» Crocodilii traiesc pana la 70 de ani. Totusi se crede ca acestia pot ajunge chiar si la varsta de 100 de ani. Cel mai batran crocodil a murit in captivitate la o gradina zoologica din Rusia la varsta de 115 ani.

» Cele mai mari specii de crocodili pot atinge 5-6 metri lungime si o greutate de 1000 de kg. S-au descoperit insa si crocodili cu dimensiuni mai mari.

Cainii salbatici se mai gasesc numai in Africa de Sud, in Desertul Sahara. Din pacate, numarul lor este foarte redus, se crede ca mai exista intre 4000 si 5000 de exemplare, majoritatea in rezervatii sau parcuri nationale. Vinovati sunt oamenii care le-au luat habitatul si care i-au vanat. Acestea animale traiesc in paduri, savane si pasuni. Cainii salbatici pot trai pana la 10 ani.

» Au vederea mai buna si decat a felinelor si sunt foarte rapizi. Un caine salbatic african poate atinge viteze de pana la 65 km/h. Pot atinge greutatea de 36-37 kg. Sunt animale inteligente si sociabile.

» Traiesc in haite de pana la 10-15 animale. O astfel de haita este condusa de o femela si de un mascul alpha. Doar aceasta femela are dreptul la reproducere. Ceilalti membrii ai grupului vor ajuta la cresterea puilor si vor avea grija de ei. O femela naste pana la 16 pui in fiecare an, dar multi dintre acestia nu supravietuiesc, mortalitatea fiind destul de ridicata. Puii deschid ochii la 3 saptamani dupa nastere dar nu vor parasi vizuina pana in momentul in care vor putea manca singuri mancarea adusa de adulti. Puii se dezvoltă in vizuina timp de 72 de zile dupa nastere.

» Hrana lor preferata este formata din antilope, zebre, impala sau gazele. Sunt animale organizate si ataca doar cand toata haita este pregatita. Nu sunt oportunisti si nu ataca orice animal ramas singur. Se disperseaza pe un front de aproximativ 100 de metri, surpind turmele la mijloc, isi aleg prada (nici cea mai mare, dar nici cea mai mica), o urmaresc necontenit si o ataca din toate directiile. Mai multi caini prind prada de cap si o omoara. Trebuie sa fie foarte atenti pentru ca

pot fi usor strapunsi de coarne sau loviti de copitele animalelor pe care le ataca. Ucid si mananca repede prada pentru ca alte carnivore mai puternice pot aparea oricand. Cativa caini pazesc locul in timp ce altii se hranesc; fac cu randul pana se hranesc toti. Mananca in medie 10 kg de carne pe zi. Un lucru interesant, un fel de ritual, cainii salbatici isi freaca boturile si se ling unii pe altii inainte de vanatoare. Niciodata nu vor ataca pana cand femela dominanta nu este gata de atac. Vaneaza numai in grupuri organizate. ai in grupuri organizate.

Este incredibil dar se crede ca acest frumos animal isi are originile inca de acum 4 milioane de ani. Cele mai vechi fosile au fost descoperite in America de Nord (Texas, Nevada si Wyoming). Peste tot inasa, in Asia, Africa, Europa sau America de Nord, la sfarsitul Erei Glaciare (acum circa 10000 de ani), au avut loc schimbari climaterice masive care au dus la disparitia unui numar foarte mare de exemplare. Atunci au disparut complet din America de Nord si din Europa si in mare parte din Africa si Asia.

» Se estimeaza ca in Africa traiesc circa 12.000 de gheparzi. Erau mult mai multi...dar din pacate, de la inceputul secolului 20 si pana in prezent numarul lor a scazut dramatic, aproximativ 80% din totalul lor. Ei au disparut complet din peste 20 de tari. Disparitiile au fost cauzate de oameni care i-au vanat vara mila. In ultimul timp lucrurile s-au mai schimbat si multi oameni se ocupa de salvarea acestor animale superbe. In Africa au fost create in ultimii ani mai multe rezervatii naturale de mari dimensiuni in care "locuiesc" si gheparzi alaturi de alte animale.

» Ghepardul este construit pentru viteza. Fiecare parte a corpului este adaptata intr-o masura mai mica sau mai mare pentru viteza. Ghepardul are corpul lung iar in alergare isi mentine controlul directiei cu ajutorul cozii.

» Aceste animale pot trai cam 14-15 ani in salbaticie daca se feresc de pradatori, dar in general traiesc intre 7 si 9 ani. In captivitate pot trai si mai multi ani. Sunt animale carnivore. Gheparzii sunt niste adevarati sprinteri, alearga foarte repede, inasa obosesc la fel de repede dupa circa 300-500 metri. Se crede ca este cel mai rapid animal de uscat din lume, atingand viteze de aproximativ 90-95 km/h, dar care poate ajunge si la 113 km/h. Respiratia lor creste foarte mult in timpul alergarii dupa o prada, de la 60 resp/minut pana la 150 resp/minut. In timpul alergarii pot face salturi de 6-8 metri. Gheparzii au o membrana foarte subtire care le protejeaza ochii in timpul alergarii.

» In salbaticie gheparzii traiesc in doua grupuri. Un grup este reprezentat de masculi, in cea mai mare parte reprezentand o coalitie dintre 2 sau 3 frati; rareori un ghepard traieste singur. Celalalt grup este reprezentat de familie, respectiv de o femela si puii ei. Masculii si femelele se intalnesc doar pentru a se imperechea. Femela isi creste singura puii.

» O femela naste in medie 4 pui dar sunt cazuri in care naste si 6-7 pui. Dintre acestia cu siguranta nu vor supravietii cu totii, viata fiind foarte grea. Dupa nastere femela isi dedica puilor urmatoarele 18 luni si se ocupa numai de cresterea lor, ii hraneste si ii invata sa vaneze. Femela are nevoie si de mai multa hrana in urmatoarele 6 luni de la nastere, pentru ca trebuie sa-si hraneasca toti puii si in consecinta trebuie sa vaneze mai mult. Chiar daca femela ghepard are mare grija de puii ei se estimeaza ca doar 10-20% din pui supravietuiesc pana la varsta de 3 luni. Dupa nastere femela isi muta puii dintr-un loc in altul la fiecare 3-4 zile. Dupa 6 saptamani puii incep sa o urmareasca pe mama lor si sa manance din vanatul pe care aceasta il prinde. Dupa ce puii ajung la varsta de sase luni, mama lor vaneaza animale mici pentru puii ei, pe care le tine in viata dar pe care le foloseste pentru ca puii sa invete sa vaneze.

» Cum vaneaza. Din cauza ca obosesc repede ei trebuie sa se apropie foarte mult de prada, pentru a fi siguri ca vor reusi sa o prinda. Studiaza din timp turma de vanat si alege cel mai potrivit

vanat. Vaneaza ziua, in special dimineata sau dupa-masa, pentru a evita pradatorii nocturni ca leii sau hienele. Locurile cu ierburi inalte le confera avantaje pentru ca au culoarea foarte asemanatoare cu cea a ierbii. Daca lucreaza in echipa au sanse sa vaneze o prada mai mare. Imediat dupa ce prinde un vanat, ghepardul trebuie sa se odihneasca pentru asi reveni dupa efortul facut. Daca are norocul ca prin zona sa nu treaca vre-un pradator mai mare ghepardul ramane cu vanatul, altfel trebuie sa fuga pentru a se salva. Gheparzi mananca foarte repede iar la final se ling reciproc pe bot.

» Gheparzii mananca in general gazele, vitei salbatici, impala dar si alte copitate de dimensiuni mici.

